

Đi Thăm Viếng Petra, Jordan.

Ngọc Hạnh

Du thuyền từ Sharm El Sheik đến hải cảng Aqaba, Jordan lúc 7 giờ sáng khi ánh dương ửng hồng nơi chân trời xa Bình minh rạng rỡ, gió biển mát mẻ lạ lùng, vạn vật sinh động vui tươi sau đêm dài yên nghỉ. Dưới

nước muôn ngàn lượn sóng nhấp nhô rạo rêu đùa giỡn với ánh nắng ban mai. Hải điều bay la đà trên mặt biển xong từng nhóm tung cánh bay vút lên cao biệt tằm nhường chỗ cho đàn chim khác tung tăng bay qua lượn lại. Nền trời xanh và trong, vài khóm mây trắng di chuyển chậm chậm, lang thang trên không trung vô tận.

Hải cảng Aqaba cách thủ đô Jordan 325 cây số, là hải cảng chính và quan trọng nhất nước. Thời xa xưa Aqaba có tên Ayla, một thành phố do vua Solomon tìm ra khoảng 100 năm trước khi Chúa ra đời (theo tài liệu Bách khoa toàn thư). Nơi này nhận và chuyển hàng hóa phân phối đến các địa phương khác như Petra hay Damacus. Hải cảng Aqaba còn là địa điểm buôn bán khí giới cũng như tơ lụa thời xa xưa. Nay Aqaba trở thành nơi du lịch lý tưởng cho người hâm mộ các môn thể thao dưới nước. Ngoài ra du khách còn đến đây nghỉ ngơi, thưởng thức vẻ đẹp hoang đại bao la, các bãi biển dài mát mắt. Xứ Trung Đông vốn nhiều sa mạc, cát trắng bạt ngàn nước biển Aqaba trong và ấm, có các loại san hô và vô số các loại cá nhiều màu, hình dáng đặc biệt lạ mắt. Có khoảng 140 loại san hô khác nhau vùng biển Aqaba.

Aqaba nổi tiếng thành phố du lịch xinh đẹp trù phú nhất gần biển Hồng Hải. Du khách có thể đến viếng Aqaba, Jordan quanh năm nhưng khí hậu tốt nhất là tháng 12. Dọc theo bờ biển nhiều khách sạn đất tiền, nhiều khu nghỉ mát dành cho du khách ngoại quốc. Nhà hàng ăn uống tráng lệ, thương xá bán các hàng hiệu sang trọng tập trung ở thị xã và bờ biển. Nói riêng thành phố Aquaba và nói chung, nước Jordan thu hút nhiều người từ các quốc gia khác đến lập nghiệp nhất các vùng trù phú, các thị trấn nhiều công ăn việc làm có thể kiếm được tiền nuôi sống được bản thân và gia đình. Hướng dẫn viên có vẻ tự hào khi cho biết Aqaba, một trong những thành phố thật sạch sẽ và Jordan là quốc gia an ninh, không sợ trộm cướp hay ăn cắp vặt lại nhiều thức ăn ngon. Đời sống người dân Jordan tốt đẹp, cơm no áo ấm, đất nước thanh bình. Ông bảo mỗi người dân Jordan là một cảnh sát. Họ nhắc nhở nhau, cố giữ gìn đất nước được an ninh, sạch sẽ, tươi đẹp để thu hút du khách khắp nơi đến thăm viếng.

Về thời tiết trên núi Jordan mùa đông rất lạnh, ngày ngắn và qua mau. Núi cao hơn mặt biển 1700 mét. Du khách nên mặc áo dài tay, quần dài nhất là đi về vùng ngoại ô. Du lịch kể như nguồn lợi lớn ở Jordan. Phương diện kinh tế quốc gia này có lạc đà, lừa, trâu, voi, rắn, ngựa, hương liệu, đồng, sắt, vàng.. Họ buôn bán với Ấn độ, Trung hoa, Ai cập, La Mã... Tôn giáo có 2 đạo chính là Muslim và Thiên Chúa giáo (Christian). Hôm chúng tôi đến là ngày lễ lớn của Hồi Giáo (Pilgrim day). Hàng triệu tín đồ mặc toàn trắng lên núi dự lễ. Hướng dẫn viên bảo họ mặc y phục trắng tương trưng tâm hồn tinh khiết khi dự thánh lễ. Nhà nước phải huy động cả ngàn cảnh sát giữ gìn an ninh.

Chúng tôi đến Jordan để thăm Petra, di tích lịch sử, được chọn vào kỳ quan thế giới năm 2007. Hướng dẫn viên cho biết mỗi ngày có 2000 du khách viếng thăm Petra. Ngoài ra Jordan có phi trường, và máy bay trực thăng đi Petra thường xuyên. Hôm du thuyền đến hải cảng Aqaba, mọi người dùng điểm tâm sớm hơn thường lệ để đi viếng thăm di tích lịch sử Petra vào buổi sáng khi trời mát mẻ, ánh nắng còn nhẹ nhàng vờn quanh cổ cây, vạn vật. Mọi người lên xe bus có máy lạnh, có hướng dẫn viên địa phương đi theo vào thành phố Aqaba Đoàn xe gần 20 chiếc. Chỉ có số ít du khách ở lại tàu hay đi tua khác vì họ đã thăm Petra những lần du ngoạn trước rồi. Xe chạy trên đường tráng nhựa khá rộng và sạch sẽ. Nhà phố hai bên đường cao 3,4 tầng lầu khang trang vui mắt. Vệ đường có những cây chà là thân cây thẳng đuột, lá to như cái quạt khổng lồ xòe rộng, xanh mướt rất đẹp. Trước nhà tư nhân và công sở họ trồng cỏ hoa tươi tốt. Chúng tôi đi ngang qua bệnh viện, ngân hàng, thương xá khá đẹp; nhưng ra khỏi thành phố thấy toàn là núi non sa mạc. Lâu lâu mới thấy vài kiến trúc xây cất dở dang rải rác theo con đường xe chạy. Vùng Petra núi non trùng điệp, cao thấp, hình thù đặc biệt, lạ và xinh xắn. Có núi gần bên vệ đường, có núi trông thấy xa xa. Có núi đá hoa cương trắng và đỏ hay nhiều màu xen lẫn nhau. Có núi đá vôi trơn tru không cây cối chi cả.

Gần đến Petra nhà cửa nhiều, phổ thường đông đúc hơn. Nhà xây cất trên sườn núi và hai bên đường. Có cao ốc và biệt thự đẹp, sân rộng trồng hoa nọ hoa kia, có hồ nước chảy róc rách. Hướng dẫn viên bảo các kiến trúc to đẹp phần lớn là khách sạn. Vùng này có tất cả 6 khách sạn. Khoảng 10 năm nay khu vực Petra xây thêm nhiều khách sạn đẹp tạo thêm công việc làm ăn cho dân chúng.

Flowers: Dù xứ sa mạc nhưng dân vùng cổ thành Petra cũng trồng được nhiều loại hoa: hoa cúc vàng, trắng, đỏ, thược dược đủ màu, hoa hồng, hoa trang, hoa uất kim hương, hoa Iris. Black Iris là national flower.

Bác tài lái xe chậm chậm những nơi phong cảnh xinh đẹp cho du khách chụp ảnh. Đến bãi đậu xe ngừng lại cho mọi người xuống xe đi bộ vào khu Petra. Phải đi bộ độ 5, 7 phút mới đến nơi có xe lừa hay các con thú, lạc đà, ngựa.. chờ khách vào khu phố cổ. Trên đường đi hướng dẫn viên cho mọi người biết đường vào Petra gập ghềnh, nhiều sỏi đá. Ai không đi bộ được thì nên thuê xe lừa, 2 người một chiếc hay thuê lừa, ngựa, lạc đà .. mỗi người một con để đỡ vất vả, dĩ nhiên có nài dẫn dắt. Phải cho biết để anh ta điện thoại thuê mướn trước hầu khỏi chờ đợi mất thì giờ khi đến nơi.

Một số du khách, chị bạn và tôi thuê xe lừa. Tôi không thấy ai trong nhóm tôi thuê lạc đà hay con thú nào khác. Nguyên nhân do có vài người bạn đi trước kể lại kinh nghiệm hãi hùng khi chị dùng các con thú đi thăm viếng Petra. Chị nghe nói đường xá nhấp nhô nên thuê lạc đà đi cho khỏe. Lạc đà chị cưới có người chần dất dẫn đi tử tế lúc đầu nhưng độ một quãng sau đó chú nài thả con lạc đà đi một mình. Không có nài, lạc đà tăng tốc độ, đi như chạy. Chị sợ hãi dùng tiếng Anh, Pháp, Việt bảo nó chậm lại nhưng không ăn thua, nó vẫn đi nhanh. Mấy phút sau người nài trở lại nói tiếng Ả rập nó mới chịu nghe lời. Một chị khác nữa thấy nhiều người cưới lừa coi bộ dễ dàng, chị cũng thuê một con đi cho biết. Nài dẫn con lừa là

đứa trẻ khoảng 12, 13 tuổi. Cậu dắt lừa đi một quãng êm xuôi rồi thỉnh lình không biết có việc gì, cậu vỗ về, líu lo với con lừa rồi nói với chú nài bạn đi bên cạnh sau đó bỏ đi. Con lừa ngoan ngoãn đi theo đoàn người độ 5, 7 phút rồi dừng lại, không chịu bước thêm, cậu nài bạn cố kéo nhưng con lừa vẫn đứng ì ra. Chi ở trên lưng lừa, lo quá đổi vì sợ lạc đoàn, các bạn chị đã qua mặt đi trước rồi. Cũng may lúc đó cậu bé trở lại và cuộc hành trình tiếp tục. Chị đoán con lừa chỉ nghe lời cậu bé chần dất nó thôi. Chị bảo không bao giờ mạo hiểm cưới lừa nữa. Tôi không biết các bạn tôi có cường điệu không nhưng những lời nói của các chị cũng ảnh hưởng ít nhiều cho kẻ đi sau.

Theo truyền thuyết thuở xưa Petra là kinh đô người Nabataeans, có thể từ thế kỷ thứ 3, một thành phố quan trọng vì là trục lộ, con đường chính của thương mại, giao thông qua Ai Cập, biển Hồng Hải và vịnh Persian.

Theo các nhà khảo cổ Petra được xem như nơi chứa nước dự trữ cho sa mạc trong thời kỳ hạn hán, nằm ở thung lũng khổng lồ giữa các ngọn núi chạy dài từ Biển Chết (Dead Sea) đến Vịnh Aqaba. Vào thời kỳ phồn thịnh, Petra bị các nước mạnh dòm ngó và La Mã, Hy Lạp đã đô hộ Petra một thời gian. Tây Phương biết đến PETRA vào năm 1812 khi nhà thám hiểm Ludwig Burchardt khám phá ra. Theo các nhà khảo cổ vùng Petra có rạp hát rất lớn và cả ngàn kiến trúc cùng vô số mồ mả người xưa, vua chúa, tù trưởng và gia đình Nghĩa địa ở Petra có thể có đến cả ngàn ngôi mộ. Người giàu có chôn chung trong một nơi, dân chúng chôn nơi khác. Các ngôi mộ lớn nằm trong núi thiết kế bởi các điêu khắc gia tài giỏi xa xưa.

Các nhà khảo cổ tin rằng Petra là một thành phố và có thể là trung tâm thờ phượng tôn giáo. Mỗi năm có lễ hội, hành hương lớn ở Petra, và nơi này có nhiều đền thờ, công thự. Mộ chôn các vua cũng ở trong thành phố. Các di tích cho thấy ngày xưa nơi đó có chợ, đền thờ, dấu tích của các điêu khắc gia. Dân chúng có đến 20, 000 đến 30,000 người. Có hồ chứa nước, vườn hoa, có nơi nuôi ngựa, nuôi lạc đà.. Vùng Petra rộng khoảng 100 cây số vuông. Có thuyết cho là Petra có hơn 800 kiến trúc. Cái to nhất còn lại là đền Ed Deir rộng

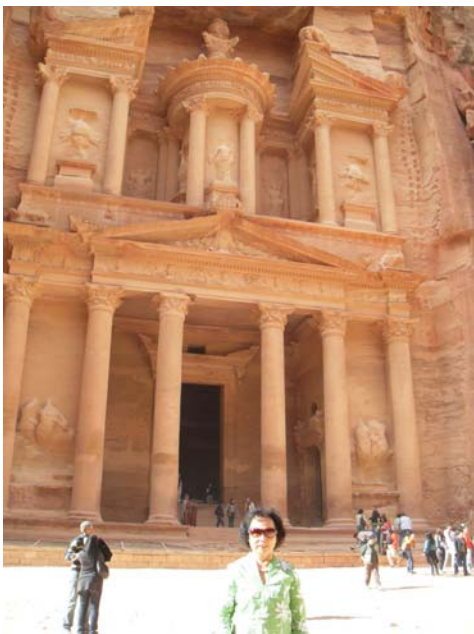
60x45m. Phần lớn các kiến trúc ở Petra bị hư hỏng vì thời gian và nước mưa xoi mòn. Theo nhà thám hiểm Johann Ludwig Burckhardt (Swiss) thì ở Jordan chỉ có Petra là nơi xinh đẹp hạng nhất. PETRA có nghĩa là ĐÁ.

Đường vào Petra dài hơn cây số, ngang khoảng 5 mét, có thể hơn ở những nơi rộng rãi và lót bằng những tấm đá to bằng miếng gạch thẻ. Đá bị thời gian và nắng mưa làm hư hỏng, lối đi mấp mô, lổm chổm như bước trên sỏi đá. Cũng có vài đoạn đường ngắn phẳng phiu tốt lành. Bên ngoài rộng rãi nhưng vào khu Petra có vài đoạn đi giữa 2 vách núi rất hẹp vừa đủ 1 xe và vài khách bộ hành đi theo hàng một. Chi Ninh và tôi thuê xe lừa có trang trí ở mui xe và cửa xe trông cũng đẹp, bên trong bằng có nệm êm xinh xắn đủ chỗ cho 2 người. Nhìn bên ngoài tưởng như được đi xe lừa nhàn hạ, êm ái lắm nhưng sự thực không phải như thế. Khi qua đoạn đường xấu xe bị dấn sóc, chúng tôi ngồi trong xe cũng bị nhồi lên nhồi xuống như khi đi tàu lúc biển động. Chi Ninh và tôi nắm chặt thành xe nếu không 2 chị em dấm té văng ra khỏi xe. Hai chúng tôi, Chi Ninh đã thay đầu gối (total knee replacement) và tôi thì bị đau chân. Nếu chúng tôi không đi xe thì cũng phải cời lừa chứ không cách chi đi bộ nổi. Tốn tiền, mất thì giờ vượt đặng mục đích để xem Petra, một kỳ quan thế giới, không lẽ bỏ cuộc nên đành thuê xe lừa đi cho khỏe đôi chân.

Petra đẹp tuyệt vời. Mỗi giây phút đi qua là một ngạc nhiên thích thú. Khi đi ngang qua vách núi anh đánh xe chỉ những hốc đá rộng nơi dân mấy thế kỷ trước cư ngụ, nhiều lắm. Có cái ngang tầm với người ngồi trên xe, có cái cao hơn mặt đất 2, 3 mét hay hơn nhưng có nấc thang để leo lên. Trong khu vực Petra giữ gìn sạch sẽ, đường xá phẳng phiu Anh phụ xe vừa cho xe chạy lọc cọc vừa giảng giải nhưng chúng tôi không thể nào chụp ảnh được vì xe di động, nhúc nhích luôn. Anh cũng không thể ngừng vì phía sau còn bao nhiêu người và xe khác. Anh ta luôn miệng nói "Xin vui lòng tránh xe, cảm ơn". Du khách đông quá, không có chỗ cho xe chạy khi vào quãng đường hẹp. Chúng tôi nhờ anh chụp hình giùm vì anh ngồi trước nhưng những ảnh anh ta

chụp phần lớn bị mờ, không rõ nét. Anh chụp nhanh lắm, bằng một tay thôi, tay kia vẫn giữ dây cương. Cả đoạn đường dài anh chỉ dừng lại 3 nơi cho chụp ảnh. Chúng tôi vẫn phải ngồi trên xe, không được xuống đất.

Núi vùng Petra cái cao cái thấp, nhiều màu sắc, nối tiếp liên tục nhau. Có cái triền hay vách núi gần như thẳng đứng nhưng nhìn chung tất cả đều đẹp như bức tranh do họa sĩ tài hoa thực hiện, cả hình dáng lẫn màu sắc. Núi có nhiều sắc: màu vàng cam, vàng nhạt, hồng đậm, đỏ như gạch nung, trắng sữa, nâu nhạt... pha trộn hay xen lẫn nhau thành những vân đá đẹp tuyệt... Những nơi 2 bên vách núi thẳng đứng nhìn lên thăm thẳm mùt mắt nhưng ánh sáng cũng lọt vào, thứ ánh sáng mờ ảo, diu dàng. Khi vào khe núi thật mát lạnh như ở nơi có máy điều hòa không khí.

Trạm cuối xe lừa là vùng đất đá bằng phẳng và rộng. Có nhiều tiệm bán quà lưu niệm, quán ăn nhanh, quán giải khát... trước cái đền lớn đục khắc sâu vào núi đá màu cam, đền thờ vua... Các cột đền thờ cao và to như cột nhà thật, các cửa hình bán nguyệt, các bệ thờ đều nằm trong núi đá. Ai biết được bao nhiêu nghệ nhân và tốn bao thời gian để hoàn thành ngôi đền trong núi. Ngoài ra còn dấu vết các đền thờ, các phần mộ nhà nằm sâu trong đá, chợ... như sách khảo cổ ghi bên trên.

Mấy con lạc đà nằm nghỉ nơi đây và các con thú lừa, ngựa cũng rảnh rang nghỉ ngơi chờ khách trở lại để đưa họ trở ra cổng, nơi bãi đậu. Petra còn nhiều và sâu hơn nhưng xe và thú không vào được, khách phải đi bộ thăm viếng các nơi khác. Người đánh xe lừa cho chúng tôi 45 phút thăm thú các nơi vì anh hy vọng trở về bến cũ đón khách thêm được vài lần nữa... Sau khi thăm viếng một vòng chúng tôi vào gian hàng bán quà lưu niệm. Khách mua hàng đông quá sức, người bán bận bịu tíu tít tuy giá cả có mắc hơn ngoài phố chút ít. Chúng tôi mua quà vội vàng vì anh đánh xe có vẻ sốt ruột. Chúng tôi trở về tuy mệt vì đường dấn sóc nhưng đều hài lòng. Những người đi bộ chưa thấy bóng dáng đâu cả. Anh đánh xe lừa có ngay khách mới khi chúng tôi vừa rời khỏi xe.

Cách bãi đậu, nơi các xe lừa và các con thú chờ đón khách một quảng ngắn có mấy cửa hàng bán quần áo, tơ lụa, nón, khăn...các quà lưu niệm như đèn thần, tranh, đĩa sứ có hình Petra, quán rượu, nhà bưu điện, viện bảo tàng nho nhỏ. Nơi đây nhiều hoa giấy rực rỡ và đủ màu xanh, đỏ, tím, vàng... Dưới dàn hoa giấy vệ đường họ để mấy cái băng gỗ dài cho khách nghỉ chân. Từ đó chúng tôi nhìn phía đối diện với các dãy phố thấy núi non trùng điệp. Những núi gần thì họ xây nhà to trên đó. Vì chưa thấy đoàn trở về và xe bus cũng chưa đến, chúng tôi tha hồ chụp ảnh nhà cửa, núi non, đẹp lắm. Xe bus chỉ thả chúng tôi xuống, hẹn giờ trở lại đón, không được đậu ở khu vực này.

Du khách tuần tự trở về điểm hẹn. Xe bus đến đón và đưa mọi người đi ăn trưa tự chọn ở Plaza Hotel & Resort. Nhìn bên ngoài khách sạn không thấy gì đặc biệt cho lắm, chỉ giống như một biệt thự thật lớn nhưng qua khỏi cổng mới thấy bên trong và phía sau khách rộng rãi vô cùng. Ngoài những cây kiểng, những cây chà là lá xanh mướt, còn có các loài hoa hồng, hoa geranium đỏ thắm lẫn trong những lá xanh,, hoa cúc đủ màu vàng, trắng tím. Biết bao công phu cây cỏ mới xanh tươi như thế vì nơi đây là vùng sa mạc. Có hồ nước nhân tạo chảy róc rách. Nền nhà hàng bằng đá mài bóng láng thật sang trọng, mỹ lệ... Phía sân sau rộng mênh mông khách sạn là những núi đá nổi tiếp, cái cao cái thấp, màu sắc, hình dáng thật hấp dẫn. Chúng tôi ăn buổi cơm trưa với món ăn Trung đông. Thức ăn lạ miệng, rau cải trộn tươi ngon, nhiều món bánh ngọt tráng miệng, trái cây tươi và khô được du khách thưởng thức tận tình, không thấy ai phàn nàn chi cả. Ăn xong một nhóm du khách mang máy ảnh ra sau nhà chụp cảnh ngoạn cảnh kia, một nhóm vào nơi bán quà lưu niệm. Nơi này hàng hóa đẹp và phẩm chất tốt nhưng giá cả thật không rẻ nếu không muốn nói là đắt. Những khăn quàng, ví, đồ thủ công nghệ, bưu thiếp, thuốc chống nắng, khăn ăn có thêu, nón, quần áo, sách... Tất cả đều xinh xắn mỹ thuật. Họ có bán cả tem thư và thùng thư ngay trong khách sạn. Mấy cô bán hàng, thu ngân bận tít tít. Bạn cũng phải vì riêng đoàn du khách chúng tôi khoảng hơn 900 người, còn tốp nữa kế tiếp theo sau. Tuy đông nhưng nhà hàng vẫn đủ chỗ cho khách ăn trưa, lớp trong nhà, lớp ngoài sân dưới bóng những cây dù to xinh xắn. Với sức chứa như thế các bạn có thể hình dung được sự rộng lớn của khách sạn 5 sao ở Jordan.

Chúng tôi trở về du thuyền sau khi mua ít quà hay bưu thiếp gửi về gia đình. Tuy không được thấy toàn khu vực Petra nhưng mọi người cũng hài lòng vì có chút ít khái niệm với Petra, một thành phố cổ có thời vàng son, phồn thịnh nhất nước. Petra, một công trình tuyệt mỹ đi xem cả ngày cũng chưa hết các nơi, bị bỏ hoang phế gần 300 năm, nay là kỳ quan thế giới nằm giữa các núi đá màu sắc xinh đẹp được du khách trong và ngoài nước ngưỡng mộ, thăm viếng đông đảo.....

Ngọc Hạnh

Virginia, mùa Xuân.